

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni posebej za dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom na celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške volje znižana cena in sicer: Za Ljubljano na četrt leta 2 gl. 60 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četrtinskega petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zdanje počenjanje nemških ustavovercev.

V Pešti se bije parlamentarna borba nemških ustavovercev proti grofu Andrassyju ali prav za prav proti uže izvršeni okupaciji Bosne, za katero se je Andrassy porabil dal, ker bi bil sicer moral svoje ministersko mesto družemu izročiti.

Mi smo sicer vedno neverni Tomaži, če slišimo kaj o pogumu ali odločnosti ustavoverne stranke nasproti vladi. Nemška ustavoverna stranka je le pogumna, kadar more s svojo umetno večino slovansko umetno manjšino preglasovati. Za vlado je šla do zdaj na komando po suhem in po blatu, in pojde valjda tudi danes. Vendar so prikazni današnje borbe v Pešti zanimive, ker v novi osvltljujejo, kakova je ta ustavoverna stranka.

Poglejmo, kako stvar stoji. Nemški ustavoverci nečejo radi dovoliti kredita, ki ga vlada zahteva za urejenje Bosne. Ali ker vedo, da nazadnje bi vlada vendar le v delegaciji dobila večino za svojo terjatev, ako tam nekoliko pregovarja in dokazuje potrebo, kaj si zmisli vodja nemške ustavoverne stranke? On predlaga, naj prej državni zbor to vprašanje v obravnavo vzame, on dokazuje, da državnemu zboru gre tu prej beveda. Namesto, da bi govorili o tem, ali je vnanja politika Andrassyjeva dobra ali ne, svetuje Herbst s svojim predlogom, naj se govori o tem, kdo je bolj kompetenten, ali državni zbor ali delegacija. S praktičnega stališča so skočili ustavoverci na stališče državopravnega in ustavnega pričkanja. Oni ob svoji lastni ustavi mekastijo i tresejo, samo iz nevolje zaradi okupacije slovanske provincije. Ker se v stvari boje zmagati, skušajo formo na pomoč klicati in umanjšavajo veljavo jedinega zavoda, ki se monarhijo veže v jedno celoto, delegacije.

Kaj to pomenja, nam povedo uže magjarski listi skrajne levice s svojim instinktom. Ti magjarski fanatični zastopniki popolnega ločenja Avstrije od Ogerske, ali personalne unije, vesele se silno imenovanega Herbstovega predloga, in prvega naskoka na delegacije od strani nemških ustavovercev. Ravno tako se veseli tega cela ona nemško-nacionalna stranka, katerej nij na obstanku Avstrije nič ležeče, temuč, ki bi prej kot slej rada videla, da se naša polovica zato popolnem od druge monarhije odcepi, da se more bolje za nemški raj pripraviti. S tem je dovolj povedano, kakov značaj ima zdanja opozicija nemških ustavovercev. Ker so se z bali pomnoženja slovanskega elementa v monarhiji, da si jim za zdaj ta element še nič škodovati ne more, hote zagozdo nesrečnega dua-

lizma še bolj zabiti v telo monarhije. Taki patrijotje so nemški ustavoverci.

Mi nemamo nič zoper to. Narobe, naj se le vedno bolj v svoji nagoti kažejo. Na zadnje bodo vendar tudi oni izpregledali, katerim je še več mar za obstanek te naše monarhije, nego nam Slovanom. Da bi se to čim prej mogoče zgodilo, je samo dobro, če so ustavoverci pogumni in če začeto opozicijo do konca ženó. Ako pak se bodo končno zopet udali vladi, kakor po navadi, potem se vnovič blamirajo in osmešijo pred svojimi lastnimi volilci kot pusti bramarbasi, ki usta široko odpirajo, vpijejo, a ničesa storiti si ne upajo. Torej na oba kraja le za nas moraličen dobiček.

O Bleiweisovej svečanosti.

Dopisi.

Razen adres, deputacij in telegramov, katere smo v tem svojem dnevniku uže omenjali, prišlo je za čestitanje k sedemdesetletnici tudi sila mnogo dopisov. Ker so ti bolj obširni, in jih je mnogo, pa so si podobni, kakor so si bili telegrami, menimo, da nam jih nij treba vseh priobčevati, temuč izberemo le nekatere iz njih, in sicer brez reda in ozira.

Čujmo najprej, kaj pišejo iz Bosne frančiškani, kakor iz pisma vidite, pošteni Slavjani:

Fojnica (Bosna), franj. samostan
sv. Duha, dne 10. stud. 1878.

Veleučeni gospodine!

Urli rodoljube!

Na radostnu vjest, da 19. o. mj. Vi, slavni mužu, navršujete god 70. velekoristnog svoga življenja, ova redovnička občina, uz cielo Jugoslavenstvo, čuti se ugodno iznenadjenom, te prem udaljena, učestvuje Vašemu slavlju, kojim Vas harni slovenski narod obasipa. Vi se morete danas zadovoljno i ponosno osvrnuti na svoju prošlost, jer ste od tudjinstva okruženom i preziranomu narodu svome zapalili iskru samosvesti, podigli mu književnost, probudili mu narodni ponos, upozorili ga na budućnost, koja ga po Bogu i pravu ide. Narod, koji se radja Bleiweise i slične čelik značaja, mora doći do svojih pravica. Mi medjutim samo spajamo naše pozdravi i želje s onimi cieloga Jugoslavenstva, da doživete podpunu pobjedu onih svetih načelah, koja ste kroz dugi svoj vjek odlično zastupali, a tim okušate podpunu sreću na zemlji.

Blagoizvolite primiti ove redke u znak onog visokog štovanja i precenjivanja, kojimi smo nadahnuti

Vašemu blagorodju

iskreni i udani štovaoći.

Mjesto svih:

O. Bono Milišić,
predstojnik samostana.

Pa da se vrnemo iz Bosne domov, čujmo kako Bleiweisu piše zdanji nemškutarski deželni odbor kranjski:

Vaša blagorodnost!

Prečastiti gospod!

V malo dneh boste dopolnili 70. leto svojega življenja, žrtvovanega z gorečo vnetostjo v neumornem delovanju za dosego občinskega prida, posebno pa v službi omike in prospeha svoje domovine.

Podvizajo se o tej priliki od blizu in od daleč Vaši prijatelji in čestitelji poklonit sivemu voditelju na slovesni način znamenja pripoznanja in radostnega sočutja.

Vaše tesne zveze s kranjsko deželo kot zastopnik v deželnem zboru skozi celo vrsto 6 volilnih dob, ter v deželnem odboru kot prisednik in sodelovalec skozi več ko 17 let, dajejo podpisanemu deželnemu odboru ugodni povod, v hvaležnem pripoznanju Vam, prečastiti gospod, s tem najtoplejši pozdrav izreči z voščilom vred, da kakor zdaj v popolnej dušnej in telesnej kreposti nazaj gledate na svojo bogato preteklost, naj se Vam tudi jednaki opravičeni, zaupni progled v še dolgo trajajočo neokaljeno prihodnost srečno izide.

Blagovolite, blagorodni gospod, to istinito izjavo sprejeti, v katerej se zjedinem s svojimi sodrugi v deželnem odboru.

V Ljubljani 15. novembra 1878.

Od deželnega odbora vojvodine kranjske.

Dr. Frid. pl. Kaltenegger,
deželni glavar.

Ljudevit Vuličević piše mej družim te-le ognjevite besede:

Ne odmetni moga podarka, i ja sam čedo Slavjanske matere, jedno sam čedo i kukavo, ali je velika srca ovo čedo, tolikoga je srca, da bi vas svoj narod srcem zagrlio i u srce ga sadržao.

Muguća je tvoja riječ; govori narodu, ražeži vatru u grudima tvojih Slovena, da ne drijemaju. Taljani im prijete s jedne strane, Nijemci s druge; crna sudbina, onamo gori vrh Triglava, piše u crnu oblaku, da će Sloveni biti jelo Talijanima i Nijemcima.

Ti si otac Slovenije; nježno ljubim nje sinove; momke plavih kosa, prodiruća oka; molim te, govori im, gani ih, reci im riječ što oživljava, reci im je danas kad su oko tebe kao zeleni ogranci oko starodrevna drveta. Držanstvo je Slovena čuvati ove zemlje i ove obale sebi i svemu slavjanskome narodu; moramo čuvati ova zdrijela, da kroza njih na narod ne provale nove navale novih jada i nesreća.

Dela, oče Slovenije, dela govori, da Ljubljana središte i srce Slovenije oživi narodnim duhom! Mora odatle početi pokret, odatle se mora raznijeti glas slovenskoga oživljavanja.

Tu, u grudima ovoga naroda, neka plane vatra nove nade, jer ako tu bude mraka krajine će tama prikriti; ako tu uzbude mrtvila dalje će smrt sve nadvladati. Nijesu tromi naši neprijatelji; ovjgje gdje ja vjekujem sve je protivno našoj narodnosti, a tune, gdje si ti, protivni su joj oni što ne govore talijan skijem jezikom.

Da bi bila nedostatna vaša snaga spojenite se, da imate braće. Sbi su vam braća, Hrvati i Dalmatini. Ako vi nama pružite jednu ruku, mi ćemo vama obedvije, i branit ćemo vas, sebe i zemlju našu od zlobnih i lukavih neprijatelja. Braća smo; zagrlidemo se i ujediniti; neće nam mati više suziti za razpršanjem sinovima i u tugijem rasprama zapletenijem. Ovaj će dan trojega veselja i tvoje radosti biti za Sloveniju dan nova života, ako se tu danas štogod odluči za inokupnu korist Slovena.

Govori narodu, oče Slovenije; reci izobraženijem, da se ne sramuju svojega roda, svojega imena i svoje matere; reci bogatašima, da budu darežljiviji domovini; reci svjema, da se slože, i da djelima budu Slavjani a ne praznijem riječima.

Slavni hrvatski učenjak Kukuljević piše:
Velecijenjeni odbore!

Pozivu da prisustvujem 70 godišnjici velezaslužnog za Slovenstvo i čitavo Slovanstvo, starog mog prijatelja Bleiweisa, nemogu se žalibože odazvati, jer kao član delegacije odlazim opet u Peštu, kamo do 18. o. m. svakako doći moram.

S toga molim Vas, da izvinite prijateljski, moje odvetje od svečanosti kojoj ću u duhu svakako prisutan biti, te će te me veoma obvezati, ako prilikom Vaše liepe i za Slovence veoma časte svečanosti mnogozaslužnomu starcu izjavite moj srdačni pozdrav, sa željom, da ga Bog poživi još mnogo godina na slavu i na ponos čitavoga Slovanstva, i da doživi ono sretno vrijeme, kad ćemo svi mi Južnislaveni uzviknuti moći, Hvala Bogu, vruća želja Bleiweisova oživotvorena je, mi smo slobodni! mi smo jedni! mi smo od tudjinstva nezavisni!

Primitte ovom zgodom izraz moga iskrenog štovanja sa srdačnim pozdravom od
Vašeg pokornog

Ivana Kukuljevića Sakeiskoga

Veleučeni Gospodine i cienjeni prijatelj!

Ako i nedolazim osobno, da Vas pozdravim, to činim ipak pismeno sa najvećom radošću čestitajući, da Vam je Bog dao doživiti toli liepu, sretnu i punozaslužnu starost; želim, da do volje božje ostanete i nadalje čil i zdrav na čast i korist našem Slovanstvu na jugu.

Za visoko cienim u Vami zastupnika one za nas jedino spasonosne ideje, koja nastoji užitvoriti što užje približenje Slovanstva Hrvastini; ideje, koja se dosele kod nas obijuh, žalibože, preslabo jošje uvažava.

Opesujući moje iskrene želje, ostajem sa dubokim štovanjem

U Zagrebu 16. studenoga 1878.

Vaš iskreni prijatelj

Ljudevit Vukotinović,
vel. župan i akademik.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. novembra.

Moravska „Orlice“ prinaša z Dunaja dopis pod naslovom „Ministerstvo Taaffe“, v

katerem se pravi: Naša država je v taceu položeni, da potrebuje moćne vlade, ki bi se opirala na dejansko većinu narodov. Kar pa vidimo pri ustavovernej stranki, je prej tako, da slabi moć države, nego da bi jo krepilo. Avstrija pa vsled vojne na Balkanu potrebuje večje moći na znotraj in na ven, in te moći jej ne morejo dati ustavoverni oponenti v delegacijah. Zarad tega prihodnje ministerstvo ne bode iz ustavoverne stranke vzeto, nihče ne misli več na njo. Precej po sklepu delegaciji bomo dobili uradniško ministerstvo s Taaffejem na čelu.

V **Pragi** so Nemci in neki vladni oficijalni krogi sklenili, ne udeležiti se posvećevanja podskalskega mostu, zarad tega ne, ker nosi ta most češko ime Palackega.

Vnanje države.

Iz **Bukurešta** poroča „Pol. Corr.“: Rusija pokazuje po končanem sporazumljenju veliko pomirljivost. Car je ponudil rumunskemu knezu utvrdenja, katera so Rusi pri Sulini in Kistendži naredili. Većina ruskega štaba je zapustila Rumunijo.

Turčija, ki jedenkrat ljubka Angleže, drugikat zopet se dela prijazna Rusom, in ne zna kaj storiti, nagiblje se zdaj zopet skoro nekaj bolj na rusko stran. Sultanu nij po godu, da so Rusi še zdaj v obliži Carigrada, upal je mnogo od Angležev, in naslanjal se je na to, ker so mu pripovedovali, da se bode črta Čataldja-Derkos jako utrdila, in dela na tej črti nad 20 000 delavcev. Ta črta bi imela Rusom braniti vhod v Carigrad. Zlaj je pa sultan poslal francoskega genijskega majorja Dreyseja čna dela ogledat. A ta mu je vrniš se poročal, da je videl le 200 delavcev, in da je treba še jeden mesec dobro delati, predno bode utrjena črta dogotovljena, a Rusov se toliko časa ne bode moglo z izgovori vzdrževati. Sultan se je tega prestrašil, in dejal, da nij dobro, ako si naredi Ruse za sovražnike. Vsled tega je sultan 18. t. m. poslal pismo ruskemu carju, v katerem obeta, da bode tudi on držal se berlinskega ugovora. To pa Angležem nij bilo všeč, zato je minister Salisbury poslal neko noto v Peterburg, katera poudarja, da ruski organi v Bolgariji pospešujejo vstanek v Macedoniji, ter omenja tudi to, kako je general Kaufman emira afganskega ogovoril. S to noto se hočejo Angleži zopet Turčiji prikupiti, ker opasno bilo bi zanje, ako bi se Turčija postavila v tem osodnem času, ko so Angleži z mohamedani v Aziji, z Afganci, vpleteni v vojsko, postavila odločno na stran Rusije.

Iz Bombaja poročajo Angleži, da je **afganistanski** emir svojega sina Jakub-kana precej na svobodo izpustil, ko je čul, da je Ali Musjid v angleških rokah. Ne ve se, da li Jakub-kan sam ima vrhovno poveljstvo afganske vojske.

Nemški cesar je pisal lastnoročno pismo deželnemu zboru pruskemu, v katerem se zahvaljuje za sočutje, in obeta, da se bode kmalu zopet k svojim knežjim dolžnostim povrnil.

Dopisi.

Iz **Postojne** 24. nov. [Izv. dop.] Gotovo zanima vsakatega, ako čita naš slovenski dnevnik, kateri ravno te dni donaša popisovanje dr. Janez Bleiweisove svečanosti. V resnici ginjen mora biti vsakdo, mlo mu mora biti pri srcu, ko vidi, kako zna slovenski narod svoje zaslužne može čislati. Tudi mi, pri tej svečanosti nenavzočni udeležili smo se je v duhu, ter želje k vsegamogoćnemu pošiljali, da nam še mnoga leta ohrani očeta naroda. Kakor smo se pa srećnega izida te svečanosti veselili, tako nas je žalost obdala premišljevaće, da se ravno naš trg, naša nekđaj skozi in skozi narodna Postojna, naj važnejši kraj vseskozi narodnega Notranjskega te svečanosti po nobenej deputaciji (to se razume razen čitalniške) nij udeležil. — Vprašal bodeš tujec, kako je pa to mogoće? Saj ven-

dar Postojna ne more biti tolikanj potujćena?

— Ne, potujćena nij, — zgoditi se mora kaj tacega le pod razmerami, katere so sedaj v Postojni, — pa čujte kako.

Razglašene in popisane so bile dovolj zvijaće, katerih so se nasprotniki naši posluževali, da so prišli na krmilo občinskega zbora, ki je bil prej zmirom naroden. Dali so sicer lep dokaz svoje nezmoćnosti, pokazali so, da mei soboj nemajo moća, ki bi bil tega posla zmoćen. postavili so si za župana nezvedenega „purgerja“, ki holje konjerejo razume kot župansko poslovanje. Da je to istina, — kaže sledeće: Narodni zastopniki občinskega zbora naprosili so, da se seja skliće, v katerej bi se g. dr. Janez Bleiweis za častnega občana izvolil. Naglašali so pri tej priložnosti zasluge njegove posebno v kmetijstvu in poljedeljstvu za slovenski narod. Po dolgem obotavljanju sklicala se je vendar na pismeno prošnjo narodnih zastopnikov, občna seja v soboto 16. novembra. Pri tej seji bil je g. dr. Janez Bleiweis per acclamationem za častnega občana izvoljen, naroćena diploma se pa podpisati nij mogla, ker nam nij bila še došla. Ko drugi dan naš vrli narodnjak g. N. D. . . . napravljeno diplomu županu pošlje, da bi jo podpisal, navedel je zadnji malenkosti, — je stvar celi dan zadržaval, nazadnje pa se izrazil, da ne podpiše diplome, ker se v seji od 16. nov. g. dr. Janez Bleiweis nij izvolil za častnega občana, kot oče slovenskega naroda, ampak glede njegovih zaslug za kmetijstvo in poljedeljstvo. Ne moremo si misliti, da bi bil naš župan zmoćen kaj tacega napraviti. To bi bilo smešno, on je premalo izveden, da bi kaj tacega sam storil. Bilo nij sicer tisti dan onega moća doma, ki bi v svojej častilakomnosti želel, da bi ga Postojna za svojega kralja izvolila, namreć slovećega našega notranjskega Cicerona, pa če ga tudi nij bilo doma, — saj so njegovi podložni kruhorborci tukaj, ki v njegovej nenavzoćnosti vse potrebno priskrbijo. — Pozivljamo pa se vse jedno na protokol občinske seje od 16. novembra, v katerej je bil g. dr. Bleiweis za častnega občana izvoljen in izrećemo, da če mu tudi nij bila diploma izročena, bode se pa to, če ne preje, gotovo pa kasneje zgodilo.

Iz **Postojne** 25. nov. [Izv. dop.] Društvo gospij napravilo je v nedeljo 24. t. m. tombolo s plesom, katere čisti dohodek je namenjen za preskrbljenje potrebnih oblek ubogim šolskim otrokom. Dasiravno smo se večjega vspeha nadejali, mora društvo povsem zadovoljno biti, kajti pri udeležitvi 89 osob je dohodek 81 gld. lepa svota.

Toćka na glasoviru, „uvertura“ svirana od gospodićine M. V. . . . in gospe A. D. . . ., potem drugi komad iz neke opere sviran od gospe A. D. . . . in gospoda V. S. . . . a izpale so izvrstno, in občinstvo je igralce z burnim rokopleskom pohvalilo. Kakor nas je pa to z veseljem navdalo, ne moremo zamolćati, da se ravno veselice, ki jih to dobrodelno društvo daje, tolikanj — nemškutarijo. Tako na pr. se vsakikat pri tomboli nemški izklicava, naš domaći jezik pa se še celo s tem zanićuje, da se tacega izklicanca najame, ki ne nemški ne slovenski ne zna. Menimo, da pri takej ljudske veselicej vsakdo slovensko ali kranjsko razume, nemško pa gotovo ne. Zatorej bi bilo želeti, da se tako ravnanje odpravi, saj nemamo tukaj velike nemške aristokracije ali pa naših „grosgrundbezicerjev“; za voljo teh par uradnikov se drugikat prav z

lahkim srcem naš domači slovenski jezik v naveden namen porabi.

Iz Kroke 25. novembra [Izv. dop.] Tudi tukajšnje društvo „Sloga“ je napravilo 17. t. m. na čast dr. Iv. Bleiweisa 70letnici besedo z jako obširnim in mikavnim programom. Do 6. ure zvečer sešlo se je toliko čestilcev našega narodnega očeta v društvenih sobah, da so bile iste v pravem pomenu besede na tlačene. Zagrinjalo novega odra se vzdigne in g. predsed. M. Kovšca v jedernatem govoru razloži občinstvu pomen denšnjega in prihodnjega dneva. V izvrstnih potezah nariše življenje i vspešno delovanje jubilarstvo.

Druge točke programa vršile so se za tem v največjem redu, in na vsestransko pohvalo navzočega občinstva. Vstrezala je posebno veselja igra „Pravi Slovenec“.

Deklamaciji: „Naprej slavenski jug“ in „Ukleti graščak“ ste bili tudi na svojem mestu. Petje pa pod vodstvom g. M. Kovšce je bilo zavoljo čistih in močnih glasov i po vsem korektno izpeljave zares izvrstno. Pred dvema letoma bi bil vsak neverjetno z glavo majal, ko bi bila govorica o taci vseh s čisto domačimi močmi. — Tombola, katera se je ljudem hitro prikupila, vršila se je redno v splošno zadovoljnost. Po skončanem sporedu zagodli so k plesu po vsem Gorenjskem dobro znani „Ravtarji“. Z občudovanja vredno spretnostjo vrtila se je do ranega jutra mladina mej tem ko so postavni možje pri kupici dobrega vina pogovarjali se. Napitnica je sledila napitnici. Mej gromovitimi živio-klici, ki so zdaj pa zdaj nastali se je glasna godba popolnoma vtopila. Da bi nam „Sloga“ kaj kmalo vzmogočila zo pet tak prijeten večer!

Drugi dan, v ponedeljek bilo je na trgu vse živo. V gručah so stali fantje in pripravljali se iti na kres. Da bi se tej narodnej slovesnosti dal kolikor mogoče sijajen značaj, razvili so „Slogini“ pevci svojo trobojnico, in so jih peljali na bližnji hrib, od koder se je kmalu jelo razlegati pokanje možnarjev. Počasi je jemalo solnce slovo „od snežnikov sivih množice“. Mrak ogrnil je zemljo, in o ave Marijinem zvonjenji naenkrat razsvetlil se je skoraj cel trg. Vsem v lep izgled bili so razsvitljeni prostori društva „Sloge“ z transparenti v narodnih barvah.

Mej tem ko je na stotine lučic migljalo, in so kresovi po hribih rudečkasto svetili se, trla se je na glavnem trgu brezštevilna množica obojega spola. Radostni živio-klici razlegali so se od vseh strani, ki so le takrat pojenjali, kadar so „Slogini“ pevci sred trga v kolo zbrani katero narodno zapeli.

Brod na bosenskej meji 21. novem. [Izv. dop.] Denes ob 4 uri. popoldne je bila železnica od Broda do Dalija odprta in je prišel prvi vlak od Dalija. Neka komisija je železnico potrdila. Al' pravijo izvedenci, da ta železnica je slabo narejena. Tudi jaz še nikoli nijsem kaj takega videl. Mašina skače gori in doli kakor pri nas na Kranjskem, če se pelješ — kje po najslabšji cesti z vozom. Fundamenta ali grunta nijso prav nič delali. Samo malo prsti so skup zvozili in švelarje, potem šine skup djali, in železnica je bila gotova. Za dolgo ne bode.

Voda je zopet tako narasla tu, da ti je vse tako kakor morje. Tu v Brodu je mesto uže skoraj vse v vodi in se uže tako vidi, kakor Benetke, ker po ulicah uže nij mogoče več peš hoditi, nego se moraš s kakim malim čolničkom ali na kakej deski peljati,

ako hočeš svoje posle opraviti. Tudi od general-komande je prišlo poročilo na prebivalce Broda, da kakor bodo šlišali topove, naj se vsi v bosenske hribe odpravijo, če ne, bode vse potonilo. V trdnjavi je skoraj vse v vodi. Topovi so napravljeni, da bodo znamenje dali ako bode voda še više rasla. Take po vodnji tukaj ljudje ne pomnijo.

V turškem Brodu sem s svojimi očmi videl, ko sem se mimo peljal, več kot 1000 c. kr. vozov z municijo v vodi, in več kot 20 000 žakljev ovsa leži tam v vodi. To ti je kaj strašnega videti. Cele hiše in druga poslopja plavajo od Jesenovca in Gradiške doli po Savi.

Denes se peljem v Drvent in bom prišel uže v nedeljo zopet nazaj v Brod; od Derventa do Maglaja stoji več kot 10.000 vojakov s konji v vodi in se ne morejo nikamor ganiti, ker je taka povodenj; vsaki dan gre parnik po nje, a jih k večjemu po 200 do tri sto sem pripelje; ti vojaki so močno zdelani.

Zahvala.

O svojem 70. rojstvenem godu doživel sem radosti, katere bi se nikdar ne bil nadejal. Prijatelji od blizu in iz daleka, iz slovanskih in nemških pokrajin, združeni in posamni, zastopniki društev, zavodov, mest, sel itd. donesli so mi mnogobrojnih dokazov svoje ljubezni in naklonjenosti ustmeno in pismeno, in došlo mi je toliko častnih listin, pa tudi dragocenih umotvorov in krasnih tvarin iz ženskih rok, da ne vzmagam besedij, s katerimi bi izrazil občutke svojega globoko ginjenega srca.

Sam dobro vem in se radujem temu, da vsa ta odlikovanja ne veljajo tolikanj meni, posamezniku, — marveč dobrej in vzvišenej stvari, katerej služim doslej 36 let; a zarad tega mi dolžnost srčne zahvale nikakor nij manjša.

Tolikega veselja ves presunen, morem javno svojim prijateljem, vsem skupaj in vsakemu posebej, le s slabimi besedami objaviti svojo najtoplejšo zahvalo za tolika preljubljiva čestitanja z najiskrenejšo željo: naj Bog vsemogočni milostivo izvrši vsa voščila, katera so bila tako toplo naglašana v nepozabljivih dneh 17., 18. in 19. novembra t. l. od predragih mi prijateljev!

V Ljubljani dne 26. novembra 1878.

Dr. Janez Bleiweis.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni občinski zbor) ima jutri 30. nov. popoldne ob petih sejo; na dnevnem redu je proračun za drugoletje.

— (Občini) v Moravčah in občina v Dertiji sta tudi še predvčeranjem poslali dr. Bleiweisu diplomu častnega občanstva. — Čitalnica ptujka mu je naznanila, da ga je volila za častnega člana.

— (Pri popisu banketa) ob Bleiweisovej 70letnici smo bili zabili omeniti, da je napil tudi g. poslanec Navratil na slavo velikega bratovskega ruskega naroda.

— (Deželni predsednik vitez Kalina) se je 25. t. m. z Dunaja zopet vrnil v Ljubljano.

— (Izpred porotnega sodišča.) Obravnavanje proti zatožencu grofu Emanuelu Lichtebergu zarad hudodelstva posiljenja nečistega telesnega se v sredo nij vršilo, ker je manjkalo glavne priče, nekega nat karja, o katerem se ne ve, kde je zdaj, in je zatorej

zagovornik dr. Moše nasvetoval, naj se obravnava odloži. Sodišče je pritrdilo predlogu dr. Mošeta in obravnavo do prihodnje sesije odložilo.

— (Na ljubljanskem trgu umrla) je predvčeranjem neka žena iz Šmarije. Prodajala je pred rotovžem, in se jej je kri vdrla. Prinesli so jo takoj na rotovž, a predno je prišel poklicani duhovnik, da bi jo v sv. olje deljal, bila je uže mrtva.

— (Za ubožne družine rezervistov) bilo je dozdej razdeljenih 5705 gl. 50 kr.

— (Najstarejši mož v Ljubljani) hišni posestnik Anton Jerina, oče penzioniranega župnika g. Jerina, star 91 let in 5 m., je 23. t. m. umrl vsled starosti. Raniki nij bil — kakor „Sl.“ poroča — nikdar bolan, in je še le pred nekaterimi dnevi začel pešati.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 25. novembra.

(Svetovno znani tatovi.)

Pri današnjem obravnavanju predseduje deželne sodnije svetovalec g. Kaprec, votanta sta deželne sodnije svetovalca Ravnikar in Ribič, zapisnikar je avskultant dr. Kavčič. Državno pravdnitvo zastopa drž. pravdnika namestnik g. Grdešič, zagovorniki so advokati: dr. Moše (za Ivana Markusa), dr. Zarnik (za Jakoba Landlerja), in Brolih (za Josipa Glanza). Dvorana je jako napolnena, tudi nekoliko radovednih dam je navzočnih mej poslušalci.

Na obtožnej klopi sede trije „gospodje“: Josip Glanz, 25 let star, izučen mizar, judovske vere, zavoljo hudodelstva tatvine uže mnogokrat kaznovan; Jakob Landler, 28 let star, tudi jud po veri, izučen ključar, zdaj pa baje, kakor sam pravi, kupčijski agent, tudi uže zavoljo tatvine kaznovan, in Ivan Markus, 45 let star, katoliške vere, zavoljo tatvine, in zavoljo tega, ker si je prideval drugo ime, uže kaznovan.

Obseg jako obširne zatožbe je kratko sledeči:

Binkoštni ponedeljek 9. junija t. l. se je pripeljal v Ljubljano v Postojno namenjeni zabavni vlak z Dunaja. Tačas je bila ukrađena podvzetniku Ignaciju Büchlerju, židu iz Zagreba, ko je zapustil železniški voz, in je hotel iti na vrt železniške ljubljanske restavracije, v velikej gnječi ljudij, iz notranjega žepa njegove suknje denarna listnica, v kateri je bilo v raznih bankovcih po 100, 50, 10, 5 in 1 gld. denarja za 530 gld. Razen tega je bilo v njej 17 do 18 izkaznic o odrajanem blagu in 17 kuponov, jeden veljaven 30 gld. I. hrvatske komercijalne banke, katere pa, kar je poškodovani izjavil, nima nobene vrednosti. Komaj jedno uro potem, ko se je bila tatvina izvršila, našla je gospa Lehner iz Dunaja, katera je prišla z istim vlakom, pod neko klopjo na peronu južne železnice, tistih 17 kuponov prve hrvatske komercijalne banke, kateri so bili Büchlerju ukrađeni, in jih je takoj izročila na kolodvoru navzočnej policiji. Ta slučaj je zaradi tega velike važnosti, ker določno dokazuje, da se nij bila izvršila tatvina uže prej mej potem, nego se le na kolodvoru v Ljubljani. Sumnja, da so tatvino izvršili, šla je takoj na tistih šest sleparjev in rokovnjačev, katerih prihod v Ljubljano ob priliki zabavnega binkoštnega vlaka dunajskega je bil policiji uže poprej znan po policijskih dopisih.

Prišlo je bilo namreč uže nekatere dueve

pred binkoštnimi prazniki do c. k. deželnega predsedstva pismo brez podpisa, v katerem je bilo povedano, da se je ustanovila velika mejnarodna skupina ali zadruga žepnih tatov, kateri so počeli svoje poslovanje pri svetovni razstavi v Parizu, a policija jih je tam nekoliko zasačila, in mej potem so zaprli na progi Monakovo-Köln-Strasbourg Genf in Pariz uže sedem udov te zadruge, drugi udje tatvinske bratovščine pa so utekli, in nekateri razgnani žepni tatovi so ukrenili pot v Avstrijo, in jedni iz teh, da nameravajo večji tatovski promet na železnicah o priliki binkoštnih praznikov porabiti za tatvine; ubegli udje te mejnarodne tatvinske bratovščine Stern, Bruderman, Ivan in Ferdinand Markus, Josip Glanz in Jakob Landler, ki stanujejo v Budapešti, da bodo prišli v Postojno in Trst, in o priliki zabavnega vlaka tudi v Ljubljano.

Tudi dunajska policija je poslala tukajšnje deželne vladi fotografiji Josipa Glanza in Jakoba Landlerja, katera dva poznajo skrivni policaji na Dunaji kot žepne tatove prav dobro, in zatorej se ljubljanska policija pozivlje, naj pazi, če pridejo, in naj jih zapre, če bo povod. Tukajšnje policiji se je jako hitro posrečilo tri izmed imenovanih rokovančev mej množico, ki je hotela iti v Postojno, in na ljubljanskem kolodvoru kosila na vrtu, namreč Glanza, Landlerja in Janeza Markusa, in sicer uže potem, ko se je bila ona tatvina izvršila, prijeti. J. Markus in Landler sta namreč sedela na vrtu železniške restavracije pri mizi v družbi z dvema napovedanima žepnima tatovoma jako podobnima možema, katera sta se pa policajem hitro izgubila; ali Glanz je jako dolgo po peronu šetal se, in ko je prišel do mize, kjer sta sedela Landler in J. Markus na vrtu, stisnil je njima hitro vsacemu nekaj v roke.

Zdajci so policaji prijeli vse tri. Preiskovali so vse tri zatožence takoj ko so jih zaprli v uradni policijski sobi na železnici, in našel se je pri njih uže razdeljeni ukradeni denar. Janez Markus je imel 165 gld. av. v. in 1 biljet za 100 frankov. Landler 120 gl. in 100 nemških mark, Glanz pa 40 gld. Tuli okradeni Ignacij Büchler iz Zagreba je takoj naznačil Landlerja za tistega človeka, kateri se je, ko je on stopil iz vagona, jako silno kmjemu gnetil, in ga skušal pahnuti mej ljudi ni potiskati nazaj.

Priče, tajni policisti ali dedektivi, Mežan, Želko, Gorše, policijski uradnik A. Erzín, in tukajšnji zasebnik Mundelj Zevnik, pa izpričavajo, da so bili v družbi treh zatožencev tudi še drugi, gotovo oni naznanjeni trije rokovančarji Stern, Bruderman in Ferdinand Markus, brat zatoženca, kateri so jo pa o pravem času popihali.

Državni pravdnik, oslanjajoč se na natančnejše izpovedbe prič, toži tedaj zatožence zaradi hudodelstva tatvine po §§ 171, 173, 174 II. b. in 176 II. a. kaz. zak.

(Dalje prih.)

Razne vesti.

* (Zopet nesreča na železnici.) Iz Pešte se telegrafira 26. novembra: Mej Hatvanom in Rakošem je na ogerske železnici trčil mešani vlak v tovorni vlak. Z mešanim vlakom so se ravno vojaki od polka Wasa vozili, ki so se vračali iz Bosne domov. En voz, v katerem so bili vojaki, se je razbil, trije vojaki so teško ranjeni, devet jih

je lahko ranjenih. — Vendar čudna osoda! V Bosni v boji pred Turkom in v strapacih so srečo imeli vojaci, tu pa jih na pragu doma nesreča prime.

* (Nesreča na morji.) Nemci imajo nesrečo s svojimi ladjami. V noči od 25. na 26. dan t. m. zadel se je zopet nek nemški parnik po imenu „Pomerania“ ne daleč od Folkestone z neko drugo barko; v 10 trenotkih se je nemška „Pomerania“ utopila na istem mestu, kjer se je zadnjič utopila velika nemška ladja „grosser Kurfürst“. 172 oseb se je moglo rešiti, a čez 50 ljudij je našlo smrt v valovih, mej temi tudi sam kapiten ladje.

* (Umrli je razbojnik) glasoviti magjarski betjer, Rosza Sandor. On je jako mnogo ropal, a moril nij pri ropanju. Ustrelil je le jednega moža, a še ta je bil njegov tovariš. Leta 1848. je bil pomiloščen, je bojeval se z magjarskimi uporniki vred zoper Avstrijce. Po revoluciji je ropal dalje, bil ujet, in v trdnjavi Kufstein zaprt, a tam l. 1867 pomiloščen in izpuščen na svobodo zaradi cesarjevega kronanja. Precej ko je prost bil, pričel zopet ropati, bil zopet ujet, leta 1872. v Szegedinu — Bog ve h kolikokrat uže zopet — na smrt obsojen, zopet pomiloščen in je zdaj tedaj umrl obupavši, da bi še kedaj svobodo užival.

* (Velik potres) je bil meseca oktobra v Incuapi, južno v republiki San Salvador, ter se je razrušilo skoraj celo mesto; vlada bode unesrečnim pomagala, ter daje onim živeža, ki ne morejo sami za se skrbeti.

* (Afganski emir Šir Ali.) Zanimivalo bode gotovo marsikaterega čitalca, izvedeti nekoliko opazk iz Šir Alijevega življenja, zdaj, ko so Angleži napadli njegovo deželo. Afganski emir stanuje v Kabul, mestu s 60.000 prebivalci, v gradu Bala Hissar, ki je pa sličen bolj trdnjavi, nego palači. Razen tega gradu ima emir še dve palači v Kabul: Mogul Hissar in Taj-el Omrah; v prvej prebivajo omožene hčeri in oženjeni sini emirovi, v drugej pa žene umrlega njegovega očeta Dost Mohameda, kakor tudi prejšnji sluge in služkinje emira. Mati tega kneza, stara ženka, še živi. Šir Ali ima samo jednega sina imenom Jakub Kana; drugi sin, Abdullah Kan, umrl je 17. avgusta tega leta. Ima pa toliko več hčera, namreč osemnajst, izmed katerih je uže deset omoženih z domačimi fevdnimi knezi Šir Alija. Po afganskej šegi dobi vsaka emirova hči pri omožitvi za doto jedno mesto, katerega dohodki so njeni, dokler živi, a po njene smrti dotično mesto pripade zopet državi; tedaj ima zdaj deset emirovih hčerá deset mest afganskih. No, žená ima emir Šir Ali baje blizu tristo. Za trgovstvo z rokinjami ima vlada monopol, in vsakdo, ki živi v katerem večjem mestu in se peča s to trgovino, mora vsako leto emiru poslati določeno število najlepših rokinj.

Vabilo na naročbo.

Dr. Bleiweisova svečanost, spisal in sestavil po stenografskih svojih bilježkah Ant. Bezenšek s pomočjo prof. dr. Celestina v Zagrebu.

To bode naslov knjigi, ki se bode izdala, ako se oglasi dovoljno naročnikov, po uredništvu „Jugoslav. Stenografa“, ter bo imela točen spis te velike narodne svečanosti, ki se je vršila v slavo našega očeta pod geslom: Slovenci in Hrvati složimo se! Zadrževala bo ta knjiga vse govore, ki so se pri tej priliki govorili po stenografskih virih, vse telegrame, ki so došli, in tudi sliko dr. Bleiweisa. — Cena jej bo okolo 50 novč. Kdor si želi knjigo nabaviti, naj se oglasi pri uredništvu „Jugosl. Stenografa“ v Zagrebu čim prej mogoče, ker knjiga se bode — ako se uglaši dovoljno naročnikov — tiskala precej, tako da bo v decembru t. l. gotova.

Denar naj se izvoli pozneje poslati, ko bo izdanje knjige sledilo, ali pa jo bode dobil naročnik po poštoem povzetju.

Za nenaročnike bo knjiga pozneje znatno dražja.

V Zagrebu 26. nov. 1878.

Ant. Bezenšek,
urednik „Jugosl. Stenografa“
v Zagrebu.

Tuji.

27. novembra:

Pri Slonu: Kreilisheim iz Dunaja. — Loser iz Kočevja. — Just iz Dunaja. — Rainda iz Celovca. — Gawlitza iz Dunaja.

Pri Maliču: Miglioranza iz Trsta. — Matajec iz Strazišča. — Hass iz Grada. — Prašnikar iz Kamnika. — Wiesner iz Brna. — Schweiger, Lerchenfeld iz Pešte. — Friedman iz Celja.

Dunajska borza 28. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	61 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	62	20	—
Zlata renta . . .	71	50	—
1860 drž. posojilo . . .	112	50	—
Akcije narodne banke . . .	790	—	—
Kreditne akcije . . .	226	20	—
London . . .	116	50	—
Napol . . .	9	32	—
C. kr. čekini . . .	5	56	—
Srebro . . .	100	—	—
Državne marko . . .	57	60	—

Droži (Presshefe)

najboljše se zmirom dobivajo sveže

v trgovini z železom Albina Sličerja,
(401-1) na dunajski cesti št. 9.

Štev. 17166.

(398-2)

Razglas.

Gledé prihodnje redne rekrutbe za leto 1879, h katerej so leta 1859, 1858 in 1857 rojeni mladeniči poklicani, se razglasi:

1. Vsak vojaščini podvržen, ki je v letih k prihodnje redne rekrutbi poklicanih rojen, mora se pod nasledki § 42 vojne postave

v teku meseca decembra 1878

v magistratnem ekspeditu v navadnih uradnih urah ustmeno ali pismeno zaradi vpisa oglašiti.

2. Tisti, ki so v zgoraj omenjenih, k rekrutbi poklicanih letih rojeni, pa ne spadajo pod Ljubljano, imajo k temu vpisu svoje izkaznice ali pa popotne liste prinesiti.

3. Če je vojaščini podvrženi začasno zunaj svojega rojstvenega kraja ali prebivališča, in tedaj po tem, ali po kakej bolezni zadržan, se sam ustmeno ali pismeno oglašiti, morejo to tudi njegovi starši, jerobi ali kak drug pooblaščenec storiti.

4. Podpore potrebni sorodniki in njih pooblaščenec, ki želijo začasno oproščenje vojaščini podvrženega, ali ta, če se želi za polajšanje vojaške službe poganjati, so dolžni okoliščine, na katere svojo prošnjo za tako polajšanje opirajo, ob času vpisa dokazati.

5. Nalogi, se oglašiti, in sploh vsem iz vojne postave izvirajočim dolžnost m se ne da ogniti z izgovorom, da se za ta razglas nij vedelo, ali da so iz vojne postave izhajajoče dolžnosti komu neznane.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 14. novembra 1878.

Marko	Wir empfehlen	geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes		
Die Regenmäntel		
Wagendecken (Plachen), Bettelager, Zeltstoffe		
der k. k. pr. Fabrik		
von M. J. Elsinger & Söhne		
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,		
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.		

(195-118)